

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS KAINŲ IR INVESTICIJŲ SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-07-12

**PAŽYMA
DĖL UAB „RADVILIŠKIO ŠILUMA“ ŠILUMOS KAINOS DEDAMŲJŲ
PERSKAIČIAVIMO IR KARŠTO VANDENS KAINOS DEDAMŲJŲ NUSTATYMO**

2019 m. liepos 12 d. Nr. O5E-203
Vilnius

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija¹ (toliau – Komisija) 2016 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. O3-383 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos dedamųjų nustatymo“, nustatė uždarajai akcinei bendrovei „Radviliškio šiluma“ (toliau – Bendrovė) šilumos bazinės kainos dedamąsias, kurios galioja iki 2019 m. lapkričio 30 d.

Bendrovės šilumos kainos dedamosios pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams nustatytos Radviliškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-410 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ tiekiamos šilumos kainos dedamųjų pirmiesiems bazinės kainos galiojimo metams nustatymo“.

Komisija 2017 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3E-621 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ (toliau – Nutarimas) konstatavo, kad Savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. T-694 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ tiekiamos šilumos kainos dedamųjų antriesiems bazinės kainos galiojimo metams nustatymo“ Bendrovei šilumos kainų dedamosios nustatytos su pažeidimais. Savivaldybės taryba pažeidė Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 32 straipsnio 9 dalį, t. y. per 30 kalendorinių dienų nepašalino Nutarime nurodytų pažeidimų. Galiojančios šilumos kainos dedamosios nustatytos Komisijos 2018 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. O3E-25 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos kainos dedamųjų vienašališko nustatymo“.

Bendrovė 2018 m. spalio 31 d. per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (DSAIS) pateikė Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba) šilumos bazinės kainos dedamųjų perskaičiavimo projektą tretiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams ir dokumentus, reikalingus skaičiavimams pagrįsti (reg. Nr. R1-9879) (toliau – Projektas). Bendrovė 2018 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. S-470 „Dėl darbo užmokesčio sąnaudų“ ir 2019 m. sausio 17 d.

¹ Lietuvos Respublikos Seimas, 2019 m. vasario 14 d. Seimo plenariniame posėdyje priimdamas Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16¹, 19, 19¹, 22, 23, 24¹, 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34¹, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymą Nr. XIII-1968 (toliau – Pakeitimo įstatymas), pritarė Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – Inspekcija) prijungimui prie Komisijos bei numatė, jog nuo 2019 m. liepos 1 d. po reorganizacijos Komisija perims visas Inspekcijos teises ir pareigas, taip pat Komisijos pavadinimas bus pakeistas į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – Taryba). Vyriausybė 2019 m. kovo 6 d. nutarimu Nr. 221 „Dėl sutikimo reorganizuoti Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos“ pritarė, kad Inspekcija būtų reorganizuojama jungimo būdu ir Inspekcija būtų prijungta prie Komisijos. Vadovaujantis Pakeitimo įstatymo 22 straipsnio 11 dalimi, kituose įstatymuose ir (ar) jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose vartojamus reorganizuojamų įstaigų pavadinimus „Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija“ ir „Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos“ atitinka institucijos pavadinimas „Valstybinė energetikos reguliavimo taryba“.

el. laišku (reg. Nr. R1-5105) pateikė darbo užmokesčio pokyčio įvertinimo poreikį pagrindžiančius argumentus ir dokumentus, 2019 m. birželio 6 d. raštu Nr. S-223 „Dėl šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ pateikė patikslintus šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti neatitikties skaičiavimus, 2019 m. birželio 13 d. raštu Nr. S-246 „Dėl 2017 metų investicijų“ pateikė Tarybai prašymą perskaičiavimo metu įvertinti 2017 m. įgyvendintus investicinius projektus, 2019 m. birželio 4 d. el. laišku (reg. Nr. R1-6225) ir 2019 m. liepos 2 d. el. laišku (reg. Nr. R1-6231) pateikė papildomą informaciją.

Įstatymo 32 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektus ir jų pagrindimą Tarybai bei savivaldybei, o savivaldybės taryba per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias. Savivaldybės taryba 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. T-1007 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ tiekiamos šilumos kainos dedamųjų tretiesiems bazinės kainos galiojimo metams nustatymo“ (toliau – Sprendimas) nustatė Bendrovei šilumos kainos dedamąsias tretiesiems bazinės kainos galiojimo metams. Pažymėtina, kad Savivaldybės tarybos Sprendimu nustatytos šilumos kainos dedamosios atitinka Bendrovės Projekte apskaičiuotas dedamąsias, todėl toliau pažymoje vertinami Bendrovės skaičiavimai, o pažymos išvadose pateikiami Savivaldybės Sprendimo pažeidimai.

Šilumos kainų ir investicijų skyrius (toliau – Skyrius) Bendrovės pateiktą Projektą patikrino vadovaudamasis Įstatymu ir Šilumos kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika).

Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos projekcinės 2019 m. liepos mėn. šilumos kainos dedamosios (be pridėtinės vertės mokesčio) pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės 2019 m. liepos mėn. galiojančių ir projekcinių (be pridėtinės vertės mokesčio) šilumos kainos dedamųjų palyginimas, ct/kWh*

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	Šilumos kaina (nevertinant papildomos dedamosios)		5,00	5,05	5,05	0,05
2.	Šilumos kaina (2.1 + 2.2 + 2.3)		5,00	5,04	5,04	0,04
2.1.	T_{PD}	pastovioji dedamoji (2.1.1 + 2.1.2)	2,85	2,90	2,91	0,06
2.1.1.	T _{PD}	bazinė pastovioji dedamoji	3,00			–
2.1.2.	ΔT	pastoviosios dedamosios pokytis	-0,15	-0,10	-0,09	–
2.2.	T_{KD}	kintamoji dedamoji (2.2.1 + 2.2.2)	2,15	2,15	2,14	-0,01
2.2.1.		galiojanti kintamoji dedamoji	2,15			–
2.2.2.		kintamosios dedamosios pokytis	–	–	-0,01	–
2.3.	ΔT_{HG&H}; ΔT	nesusigrąžintos ir (ar) papildomai gautos pajamos**	–	-0,01**	-0,01	–

* Galiojanti, Skyriaus ir Bendrovės projekcinės šilumos kainos apskaičiuotos taikant 2019 m. balandžio mėn. kuro kainas.

** Bendrovės 2019 m. birželio 6 d. raštu Nr. S-223 patikslinti šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti neatitikties skaičiavimai.

Skyriaus skaičiavimais, po šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo projekcinė 2019 m. liepos mėn. šilumos kaina (nevertinant papildomos dedamosios), palyginti su galiojančia kaina, didėja nuo 5,00 ct/kWh iki 5,05 ct/kWh, t. y. 0,05 ct/kWh.

Perskaičiuota pastovioji dedamoji šilumos kainą didina 0,06 ct/kWh. Didžiausią įtaką pastoviosios dedamosios didėjimui daro investicijų grąžos pokytis dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio (0,06 ct/kWh) ir darbo užmokesčio sąnaudų pokytis (0,07 ct/kWh).

Perskaičiuota kintamoji dedamoji šilumos kainą mažina 0,01 ct/kWh, t. y. nuo 2,15 ct/kWh iki 2,14 ct/kWh.

Dėl šilumos kainoje įskaičiuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti, apskaičiuotų vadovaujantis Metodikos 76.9 papunkčiu, papildoma dedamoji šilumos kainą mažina 0,01 ct/kWh.

1. ŠILUMOS KAINOS DEDAMŲJŲ PERSKAIČIAVIMAS

Bendrovės šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis – 2017 m. III ketv. – 2018 m. II ketv.

1.1. Šilumos kainos pastoviosios dedamosios perskaičiavimas

Bendrovės šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į efektyvumo koeficiento, pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio, ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, darbo užmokesčio sąnaudų ir investicijų gražos pokyčius bei į kitus, nuo ūkio subjektų valios nepriklausančių veiksnių nulemtus, neišvengiamus sąnaudų pokyčius.

1.1.1. Infliacijos įtakos skaičiavimas

Pagal Metodikos 74.1 papunktį, efektyvumo koeficientas nustatomas kaip pusė Lietuvos statistikos departamento skelbiamo šilumos kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio infliacijos dydžio, bet ne didesnis kaip 3 procentai (infliacijos dydžiu laikomas vidutinis metinis vartotojų kainų indekso pokytis).

Bendrovės Projekto šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio paskutinio mėnesio vartotojų kainų indeksas (2018 m. birželio mėn. – 107,7014) lyginamas su paskutinio perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio paskutinio mėnesio vartotojų kainų indeksu (2017 m. birželio mėn. – 104,9425). Bendrovės skaičiavimais, efektyvumo didinimo koeficientas sudaro 0,0131². Atsižvelgiant į tai, kad šis perskaičiavimas yra antrasis, sumuojant šio perskaičiavimo (0,0131) ir pirmojo perskaičiavimo ($e = 0,0162$) efektyvumo koeficientus, nustatytas efektyvumo koeficientas sudaro 0,0293.

Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės atliktus skaičiavimus. Infliacijos įtakos šilumos kainos pastoviajai dedamajai skaičiavimas pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos infliacijos įtakos šilumos kainos pastoviajai dedamajai palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	3,00			–
1.1.	$\Delta T_{EF,3}$	infliacijos įtaka	0,03	0,04	0,04	0,01
1.1.1.	$I_{EF,3}$	efektyvumo koeficientas	0,0162	0,0293	0,0293	0,0131

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl infliacijos įtakos ($\Delta T_{EF,3}$) bazinės šilumos kainos pastovioji dedamoji didėja 0,04 ct/kWh, o galiojančios – 0,01 ct/kWh.

1.1.2. Pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtakos skaičiavimas

Šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokytis dėl pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties faktiškai pagamintam ir realizuotam šilumos kiekiui skaičiuojamas vadovaujantis Metodikos 74.2 papunkčiu.

Bendrovės skaičiavimais, šilumos kiekio koeficientas šilumos gamybos, šilumos gamybos (įsigijimo), šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo verslo vienetams yra -0,0696. Dėl šios priežasties Projekte šilumos kainos pastovioji dedamoji mažėja 0,22 ct/kWh.

Pagal Bendrovės pateiktus duomenis, faktiškai ataskaitiniu laikotarpiu pagamintos šilumos kiekis (59,72 tūkst. MWh), lyginant su bazinėje kainoje nustatytu (56,22 tūkst. MWh), padidėjo 6,2 proc. dėl padidėjusios gamybos apimties. Papildomos šilumos kiekis (9,51 tūkst. MWh), lyginant

² $((107,7014/104,9425)-1)/2 = 0,0131$.

su bazinėje kainoje nustatytu (9,28 tūkst. MWh), padidėjo 2,5 proc. Bendrovės ataskaitiniu laikotarpiu realizuotos šilumos kiekis (50,21 tūkst. MWh), lyginant su nustatytu bazinės kainos skaičiavimuose (46,94 tūkst. MWh), padidėjo 7,0 proc. Galiojančioje šilumos kainoje nustatytų ir faktinių šilumos kiekių palyginimas pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė. Galiojančioje šilumos kainoje nustatytų ir faktinių šilumos kiekių palyginimas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Galiojančioje kainoje nustatytas kiekis	Faktinis (ataskaitiniu laikotarpiu) kiekis	Pokytis (5-4)	
1	2	3	4	5	6	
1.	Pagamintos šilumos kiekis	tūkst. MWh	56,22	59,72	3,59	6,2 %
2.	Pateiktos į tinklą šilumos kiekis	tūkst. MWh	56,22	59,72	3,59	6,2 %
2.1.	<i>realizuotos šilumos kiekis</i>	<i>tūkst. MWh</i>	<i>46,94</i>	<i>50,21</i>	<i>3,27</i>	<i>7,0 %</i>
2.2.	<i>papildomos šilumos kiekis</i>	<i>tūkst. MWh</i>	<i>9,28</i>	<i>9,51</i>	<i>0,23</i>	<i>2,5 %</i>

Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės atliktus skaičiavimus. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtakos šilumos kainos pastoviai dedamajai palyginimas pateiktas 4 lentelėje.

4 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtakos palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	3,00			–
1.1.	$\Delta T^{HG}_{Q,3};$ $\Delta T^H_{Q,3};$ $\Delta T^{HR}_{Q,3}$	<i>pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtaka</i>	-0,24	-0,22	-0,22	0,02
1.1.1.	$I^{HG}_{Q,3};$ $I^H_{Q,3};$ $I^{HR}_{Q,3}$	<i>šilumos kiekio koeficientas</i>	$I^{HG}_Q - 0,0797$ $I^H_Q - 0,0797$ $I^{HR}_Q - 0,0797$	$I^{HG}_Q - 0,0696$ $I^H_Q - 0,0696$ $I^{HR}_Q - 0,0696$	$I^{HG}_Q - 0,0696$ $I^H_Q - 0,0696$ $I^{HR}_Q - 0,0696$	–

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji dėl šilumos kiekio neatitikimo ($\Delta T^{HR}_{Q,3}$) mažėja 0,22 ct/kWh, o galiojanti šilumos kainos pastovioji dedamoji didėja 0,02 ct/kWh.

1.1.3. Ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų skaičiavimas

Pagal Metodikos 74.3 papunktį šilumos kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama dėl ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio dėl naujai pagal investicijų planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų.

Komisijos šilumos ir vandens departamento Šilumos skyriaus 2017 m. gruodžio 20 d. pažymoje Nr. O5E-400 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo bei karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ pateiktas į antraisiais šilumos bazinės kainos galiojimo metais taikytą šilumos kainą įskaičiuotų 8,8 tūkst. Eur nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų nuo faktiškai 2016 m. atliktų investicijų, pagrindimas.

Bendrovės Projekte dėl ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,01 ct/kWh. Pažymėtina, kad Bendrovės Projekte neįvertinti 2017 m. faktiškai įvykdyti investiciniai projektai, nes Projekto pateikimo metu 2017 m. įgyvendintos investicijos nebuvo suderintos su Taryba. Bendrovė 2019 m. birželio 13 d. raštu Nr. S-246 pateikė Tarybai prašymą įvertinti 2017 m. įgyvendintus investicinius projektus, 2019 m. birželio 4 d. el. laišku (reg. Nr. R1-6225) ir 2019 m. liepos 2 d. el. laišku (reg. Nr. R1-6231) pateikė papildomą informaciją.

Skyriaus įvertintų 2017 m. įvykdytų su Taryba suderintų investicinių projektų ilgalaikio turto vertė sudaro 80,0 tūkst. Eur. Bendrovė 2017 m. įrengė privažiuojamuosius kelius bei transporto aikštes Radviliškio katilinės teritorijoje. Investicijos vertė – 31,7 tūkst. Eur. Taip pat Bendrovė įgyvendino centralizuoto šilumos tiekimo tinklų modernizavimą ir plėtrą, kurios vertė – 20,0 tūkst. Eur, įsigijo transporto priemones, skirtas personalui, aptarnaujančiam kaimo ir Šeduvos miesto katilines, kurių vertė – 21,0 tūkst. Eur. Taip pat Bendrovė 2017 m. rekonstravo Linkaičių katilinę, įrengiant du po 0,3 MW naujus medienos skiedra kūrenamus automatizuotus katilus. Investicijos vertė – 127,4 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad Skyrius, vadovaudamasis Metodikos 39.2.8 papunkčiu³, numatančiu, kad ūkio subjektui, vykdančiam sąnaudų paskirstymą, draudžiama: paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams paskirstyti nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, sukurtos už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas, taip pat sukurtos už dotacijų, subsidijų ir apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) teigiamo prekybos rezultato lėšas, minėtos investicijos nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų nevertino, nes turtas įsigytas už nemokamai gautų ATL pardavimo pajamas. Skyriaus apskaičiuotos 2017 m. įvykdytų investicijų metinės nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudaro 6,4 tūkst. Eur.

Taip pat Skyrius įvertino Savivaldybės į Bendrovės balansą perduotą Lizdeikos gimnazijos katilinės turta, kurio vertė – 18,8 tūkst. Eur. Skyriaus apskaičiuotos minėto turto metinės nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudaro 0,4 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad Bendrovės Projekte Lizdeikos gimnazijos katilinės turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos neįvertintos, nes Projekto pateikimo metu minėtas turtas nebuvo suderintas su Taryba.

Bendrovės atliktų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytis, įvertintas šilumos kainoje, pateiktas 5 lentelėje.

5 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės investicijų vertės ir nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)	
1	2		3	4	5	6	
1.	T_{PD}	Bazinės pastovioji dedamoji		3,00		–	
1.1.	ΔT_{DA}^{INV}	nusidėvėjimo (amortizacijos) įtaka	0,01	0,01	0,03	0,02	
<i>Įvesties rodikliai, tūkst. Eur</i>							
1.1.1.	ΣC_{DA}^{INV}	faktiškai įvykdytų investicinių projektų nuo bazinės kainos nustatymo	nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	8,8	8,8	15,6	6,8
			reguliuojamo turto vertė	156,3	156,3	255,1	98,8
1.1.1.1.	$C_{DA,i,3}^{INV}$	faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant trečių metų perskaičiavimą	nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	–	–	6,8	–
			reguliuojamo turto vertė	–	–	98,8	–
1.1.1.2.	$C_{DA,i,2}^{INV}$	faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant antrų metų perskaičiavimą	nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	8,8	8,8	8,8	–
			reguliuojamo turto vertė	156,3	156,3	156,3	–

Skyriaus skaičiavimais, iš viso šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu atliktų su Taryba suderintų investicijų ir Savivaldybės Bendrovei perduoto turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudaro 15,6 tūkst. Eur. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų

³ Metodikos redakcija, galiojusi iki 2018 m. gruodžio 31 d.

nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų susidarė dėl Bendrovės Projekte neįvertintų 2017 m. faktiškai įgyvendintų investicijų ir neįvertinto Savivaldybės į Bendrovės balansą perduoto turto.

Skyriaus skaičiavimais, dėl ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{DA,3}^{INV}$) šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,03 ct/kWh, o lyginant su dabar galiojančia – 0,02 ct/kWh.

1.1.4. Atliktų investicijų gražos sąnaudų skaičiavimas

Investicijų gražos pokyčio (dėl faktiškai įvykdytų ir įvestų į eksploataciją investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus) įtaka apskaičiuojamai kainai nustatoma pagal Metodikos 74.4 papunktį.

Metodikos 74.5 papunktis numato, jog šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į investicijų gražos pokytį (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio). Investicijų gražos normos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – WACC metodika) 14 punktą numato, kad investicijų gražos norma ūkio subjektui nustatoma reguliavimo periodui, tačiau kasmet koreguojama atsižvelgiant į skolinto kapitalo kainos pokytį, kuris negali viršyti WACC metodikos 6 punkte nurodytų reikalavimų.

Komisijos 2016 m. lapkričio 21 d. pažymoje Nr. O5-311 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ nurodyta, kad investicijų graža apskaičiuota įvertinus 11,93 proc. nuosavo kapitalo gražą bei optimalią kapitalo struktūrą (70 proc. – skolintas kapitalas ir 30 proc. – nuosavas kapitalas). Pažymėtina, kad pagal WACC metodikos 10 punktą kapitalo struktūra laikoma optimalia, kai skolintas kapitalas sudaro 60 proc., o nuosavas – 40 proc. Bendrovės investicijų gražos normos skaičiavimuose taikyta 11,93 proc. nuosavo kapitalo graža, optimali kapitalo struktūra (skolintas kapitalas – 60 proc., nuosavas – 40 proc.) ir 2,10 proc.⁴ skolinto kapitalo kaina, o apskaičiuota investicijų graža sudaro 6,87 proc. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės atliktus skaičiavimus.

Remiantis Komisijos 2017 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. O3E-479 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. O3-73 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimo“ pakeitimo“ 2 punktu, Šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo projektams, pateiktiems iki 2018 m. gruodžio 31 d., investicijų graža skaičiuojama nuo atitinkamo verslo vieneto reguliuojamo turto likutinės vertės (mažmeninio aptarnavimo paslaugai – nuo būtinųjų sąnaudų), taikant investicijų gražos normą, apskaičiuotą pagal Metodikos 57.7.2 papunktį.

Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės faktiškai įvykdytų investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus skaičiavimas pateiktas 6 lentelėje.

6 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuoto investicijų gražos pokyčio dėl faktiškai įvykdytų investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	3,00			–
1.1.	ΔT_{JR}^{INV}	atliktų investicijų gražos įtaka	0,01	–	0,01	–
<i>Įvesties rodikliai, tūkst. Eur</i>						
1.1.1.	JR^{INV}	faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant 3 metams perskaičiavimą graža	10,6	–	6,7	-3,9
1.1.2.	K	faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant 3 metams perskaičiavimą vertė	156,3	–	98,8	-57,5

⁴ Skolinto kapitalo kaina, skelbiama viešai Tarybos interneto svetainėje adresu:

[http://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](http://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.1.3.	r	investicijų grąžos norma, proc.	6,84	6,87	6,87	0,03
1.1.4.	R_d	skolinto kapitalo kaina, proc.	2,05	2,10	2,10	–
1.1.5.	R_e	nuosavo kapitalo grąža, proc.	11,93	11,93	11,93	–
1.1.6.	W_D	skolinto kapitalo dalis	0,6	0,6	0,6	–
1.1.7.	W_E	nuosavo kapitalo dalis	0,4	0,4	0,4	–

Skyrius, atsižvelgdamas į Bendrovės 2019 m. birželio 13 d. raštu Nr. S-246 pateiktą Komisijai prašymą įvertinti 2017 m. įgyvendintus investicinius projektus, įvertino 2017 m. įvykdytų investicijų grąžą. Skyrius, taikydamas 6,87 proc. investicijų grąžos normą ir per 2017 m. atliktų investicijų ir Savivaldybės į Bendrovės balansą perduoto turto vertę – 98,8 tūkst. Eur (žr. šios pažymos 1.1.3 poskyrį), apskaičiavo 6,7 tūkst. Eur investicijų grąžą. Pažymėtina, kad Bendrovės Projekte Savivaldybės perduoto Bendrovei turto ir faktiškai per 2017 m. įvykdytų investicinių projektų grąža neapskaičiuota, nes Projekto pateikimo metu Savivaldybės perduotas Bendrovei turtas ir 2017 m. įgyvendintos investicijos nebuvo suderinti su Komisija.

Skyriaus skaičiavimais, dėl investicijų grąžos pokyčio ($\Delta T_{JR,3}^{INV}$) šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,01 ct/kWh, o lyginant su galiojančia – nekinta.

1.1.5. Investicijų grąžos pokyčio dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio skaičiavimas

Investicijų grąžos pokyčio (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio) įtaką perskaičiuojamai kainai reglamentuoja Metodikos 74.5 papunktis.

Bendrovės Projekte dėl investicijų grąžos pokyčio (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio) šilumos kainos pastovioji dedamoji didėja 0,06 ct/kWh. Bendrovės skaičiavimuose taikyta investicijų grąžos norma sudaro 6,87 proc., o investicijų grąžos apimtis – 328,7 tūkst. Eur. Skyriaus apskaičiuota investicijų grąžos apimtis atitinka Bendrovės Projekte apskaičiuotą. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuoto investicijų grąžos pokyčio dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio įtakos šilumos pastoviajai dedamajai palyginimas pateiktas 7 lentelėje.

7 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuoto investicijų grąžos pokyčio (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio) palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	T_{PD}	Bazinės šilumos kainos pastovioji dedamoji	3,00			–
1.1.	ΔT_{JR}^{WACC}	investicijų grąžos (skolinto kapitalo R_d) įtaka	0,04	0,06	0,06	0,02
<i>Įvesties rodikliai</i>						
1.1.1.	JR^{WACC}	investicijų grąžos apimtis, tūkst. Eur	316,8	328,7	328,7	11,9
1.1.2.	K	reguliuojamo turto vertė (įskaitant mažmeninio aptarnavimo būtinąsias pajamas) nustatyta šilumos bazinėje kainoje ir jos paskesnių metų faktiškai atliktų investicijų, tūkst. Eur	4 629,4	4 783,9	4 783,9	154,5
1.1.3.	r	investicijų grąžos norma, proc.	6,84	6,87	6,87	0,03
1.1.4.	R_d	skolinto kapitalo kaina, proc.	2,05	2,10	1,10	–
1.1.5.	R_e	nuosavo kapitalo grąža, proc.	11,93	11,93	11,93	–
1.1.6.	W_D	skolinto kapitalo dalis	0,6	0,6	0,6	–
1.1.7.	W_E	nuosavo kapitalo dalis	0,4	0,4	0,4	–

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl investicijų grąžos pokyčio (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio) ($\Delta T_{JR,3}^{WACC}$) šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,06 ct/kWh, o lyginant su galiojančia – 0,02 ct/kWh.

1.1.6. Nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksmų nulemtu, neišvengiamų sąnaudų skaičiavimas

Metodikos 74.8 papunktis numato šilumos bazinės kainos dedamųjų perskaičiavimą dėl kitų, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksmų nulemtų, neišvengiamų sąnaudų pokyčių.

1. Šilumos kainoje nustatytų pagal Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 16 dalies 1 punkte numatytų mokestinių įsipareigojimų sąnaudų ir atsižvelgiant į faktiškai realizuotą šilumos kiekį gautų pajamų įvertinimas:

1.1. Skyriaus skaičiavimais, mokestinių įsipareigojimų sąnaudos, apskaičiuotos nuo 2015 m. šilumos perdavimo veiklos pajamų, sudaro 7,5 tūkst. Eur. Lyginant su šilumos bazinės kainos nustatymo metu⁵ įvertintomis sąnaudomis (8,2 tūkst. Eur apskaičiuota nuo 2014 m. šilumos perdavimo veiklos pajamų), mažėja 0,7 tūkst. Eur. 0,7 tūkst. Eur papildomos pajamos vertinamos šio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu, nustatant bendrą mokestinių įsipareigojimų sumą.

1.2. Bendrovės šilumos bazinės kainos dedamųjų nustatymo metu⁶ 2016 m. buvo įvertinta 8,2 tūkst. Eur apskaičiuotų mokestinių įsipareigojimų sąnaudų nuo 2014 m. šilumos perdavimo veiklos pajamų. Bendrovė per 2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. vasario 28 d. laikotarpį gavo 9,9 tūkst. Eur, t. y. 1,7 tūkst. Eur daugiau nei buvo numatyta (8,2 tūkst. Eur). 1,7 tūkst. Eur papildomos pajamos vertinamos šio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu, nustatant bendrą mokestinių įsipareigojimų sumą.

1.3. Bendrovės pirmojo šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu 2017 m.⁷ buvo apskaičiuota 0,4 tūkst. Eur nesusigrąžintų mokestinių įsipareigojimų sąnaudų, susidariusių per 2013 m. lapkričio 1 d. – 2017 m. sausio 31 d. laikotarpį. Šios nesusigrąžintos sąnaudos vertinamos šio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu, nustatant bendrą mokestinių įsipareigojimų sumą.

1.4. Komisijos 2018 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. O3E-25 nustatytose šilumos kainos dedamosiose buvo įvertinta 8,2 tūkst. Eur mokestinių įsipareigojimų sąnaudų. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto pateikimo metu nebuvo pasibaigęs šilumos kainos dedamųjų taikymo laikotarpis, šių sąnaudų susigrąžinimas turi būti įvertintas kito perskaičiavimo metu.

Skyriaus skaičiavimais, iš viso papildomos mokestinių įsipareigojimų pajamos sudaro 2,0 tūkst. Eur (0,4 tūkst. Eur – 0,7 tūkst. Eur – 1,7 tūkst. Eur). Kadangi dėl šių sąnaudų įvertinimo vienanarės šilumos kainos pastovioji dedamoji nekinta, šios papildomos pajamos turi būti įvertintos kito šilumos kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu.

Pažymėtina, kad Bendrovės apskaičiuotos papildomos mokestinių įsipareigojimų sąnaudos sudaro 0,6 tūkst. Eur, t. y. 1,4 tūkst. Eur mažiau nei Skyriaus apskaičiuota. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų papildomų pajamų susidarė dėl Bendrovės mokestinių įsipareigojimų sąnaudų skirtumo, aprašyto šio skyriaus 1.1 papunktyje, skaičiavimuose vertintų 2017 m. mokestinių įsipareigojimų, kai turėtų būti vertinami 2015 m. mokestiniai įsipareigojimai, taip pat nevertinto mokestinių įsipareigojimų susigrąžinimo per 2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. vasario 28 d. laikotarpį bei nevertintų pirmojo šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu 2017 m. apskaičiuotų 0,4 tūkst. Eur nesusigrąžintų mokestinių įsipareigojimų sąnaudų, susidariusių per 2013 m. lapkričio 1 d. – 2017 m. sausio 31 d. laikotarpį.

2. Skyrius, pagal Metodikos 74.12 papunktį skaičiuodamas darbo užmokesčio sąnaudų pokytį, kartu įvertino ir privalomojo socialinio draudimo sąnaudų pokytį (žr. šios pažymos 1.1.8 poskyrį). Metodikos 74.12 papunktyje nenumatytas privalomojo socialinio draudimo sąnaudų perskaičiavimas, tačiau šie mokesčiai privalomi pagal galiojančius teisės aktus, todėl Skyrius šias sąnaudas pripažįsta būtinosiomis sąnaudomis.

⁵ Komisijos 2016 m. lapkričio 21 d. pažyma Nr. O5-311 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

⁶ Komisijos 2016 m. lapkričio 21 d. pažyma Nr. O5-311 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

⁷ Komisijos 2017 m. gruodžio 20 d. pažyma Nr. O5E-400 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

Skyrius, įvertinęs pagal Metodikos 74.12 papunktį apskaičiuotą darbo užmokesčio sąnaudų didėjimą (žr. šios pažymos 1.1.8 poskyrį), taikydamas galiojantį socialinio draudimo įmokos tarifą, apskaičiavo 0,8 tūkst. Eur socialinio draudimo įmokų sąnaudų.

Pažymėtina, kad Bendrovės Projekte apskaičiuotas socialinio draudimo sąnaudų pokytis sudaro 14,1 tūkst. Eur, dėl kurio šilumos kainos pastovioji dedamoji didėtų 0,03 ct/kWh. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuoto minėtų sąnaudų pokyčio susidarė dėl Bendrovės skaičiavimuose taikytos netikslios šilumos bazinės kainos metu nustatyto darbo užmokesčio fondo sumos ir todėl, kad Skyrius skaičiavimuose vadovavosi nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusiais Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimais ir apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Skyriaus skaičiavimais, dėl socialinio draudimo įmokų sąnaudų pokyčio vienanarė šilumos kainos pastovioji dedamoji nekinta.

3. 2016 m. šilumos bazinės kainos dedamųjų nustatymo metu⁸ buvo įvertinta 47,1 tūkst. Eur papildoma investicijos į atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą (biokuro katilinės įrengimas) grąža. Atsižvelgiant į tai, kad 6 proc. papildoma minėtos investicijos grąža buvo įvertinta 2011 m. šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu⁹, priimant, kad ji bus taikoma 7 metus, šio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu šilumos kainos pastovioji dedamoji mažinama 0,08 ct/kWh. Skyriaus apskaičiuotas šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokytis dėl papildomos 6 proc. investicijų grąžos taikymo laikotarpio pabaigos atitinka Bendrovės apskaičiuotą.

Šilumos kaina, kurioje įvertinta papildoma investicijų grąža, turėjo būti taikoma nuo 2011 m. rugpjūčio 1 d. iki 2018 m. liepos 31 d. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto pateikimo metu nebuvo pasibaigęs šilumos kainos dedamųjų taikymo laikotarpis, kito šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu turi būti įvertinta papildomai gautų pajamų suma dėl ilgiau nei 7 metus taikytos papildomos investicijų grąžos.

1.1.7. Paskutinių dvejų metų faktinės ir ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos koregavimas

Metodikos 74.9 papunktis numato paskutinių dvejų metų faktinės ir ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos koregavimą, kai vidutinė faktinė dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių, ėjusių prieš šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo ataskaitinį laikotarpį, investicijų grąža viršija reguliuojančiosios institucijos nustatytą investicijų grąžą daugiau kaip 1 procentiniu punktu.

Paskutinio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu buvo vertinama 2015–2016 m. faktinės investicijų grąžos neatitiktis nustatytajai, todėl šio šilumos kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu turėtų būti vertinami 2017 m. ir 2018 m. Atsižvelgus į tai, kad Projekto pateikimo metu Bendrovė nebuvo pateikusi 2018 m. audituotų Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo ataskaitų su nepriklausomo audito išvada, dvejų metų investicijų grąžos vertinimas neatliekamas.

1.1.8. Darbo užmokesčio sąnaudų skaičiavimas

Pagal Metodikos 74.12 papunktį šilumos kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama dėl darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio, įvertinus ne didesnę nei Finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio darbo užmokesčio pokytį. Šis sąnaudų pokytis taikomas, jei ūkio subjektas reguliuojančiajai institucijai pateikia tokio pokyčio įvertinimo poreikį pagrindžiančius argumentus ir dokumentus.

Bendrovės Projekte taikant Finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio darbo užmokesčio pokytį (7,5 proc.) apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudų didėjimas sudaro 33,8 tūkst. Eur, t. y., kaip nurodyta Projekto aiškinamajame rašte, metinės darbo užmokesčio sąnaudos didėja nuo

⁸ Komisijos 2016 m. lapkričio 21 d. pažyma Nr. O5-311 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

⁹ Komisijos 2011 m. birželio 17 d. nutarimas Nr. O3-142 „Dėl šilumos bazinės kainos dedamųjų uždarajai akcinei bendrovei „Radviliškio šiluma““.

450,6 tūkst. Eur iki 484,4 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu 2016 m.¹⁰ įvertintos darbo užmokesčio sąnaudos sudaro 450,7 tūkst. Eur.

Skyrius, atsižvelgęs į Bendrovės 2018 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. S-470 „Dėl darbo užmokesčio sąnaudų“ pateiktus darbo užmokesčio pokyčio įvertinimo poreikį pagrindžiančius argumentus bei 2019 m. sausio 17 d. el. laišku (reg. Nr. R1-5105) pateiktus dokumentus, taip pat į faktinį 2017 m. ir 2018 m. darbo užmokesčio sąnaudų augimą, įvertino darbo užmokesčio sąnaudų pokytį. Pažymėtina, kad Finansų ministerijos skelbiamame patikslintame Ekonominės raidos scenarijuje¹¹ nurodytas planuojamas 2019 m. vidutinio darbo užmokesčio didėjimas sudaro 7,5 proc. Skyriaus skaičiavimais, įvertinus planuojamą vidutinio darbo užmokesčio didėjimą 7,5 proc., darbo užmokesčio sąnaudos didėja 43,6 tūkst. Eur. Šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokyčio dėl darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio palyginimas pateiktas 8 lentelėje.

8 lentelė. Darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio įtakos palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas		Pokytis (6-3)
					Pagal tvarką, galiojusią iki 2018 m. gruodžio 31 d.	Pagal tvarką, galiojančią nuo 2019 m. sausio 1 d.	
1	2		3	4	5	6	7
1.	T _{PD}	Bazinės pastovioji dedamoji	–		3,00		–
1.1.	ΔT_{CP}	darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio įtaka	–	0,06	0,06	0,07	0,07
<i>Įvesties rodikliai, tūkst. Eur</i>							
1.1.1.	ΔC_P	<i>darbo užmokesčio sąnaudų pokytis, įvertinus Finansų ministerijos skelbiamą darbo užmokesčio pokytį</i>	–	33,8	33,8	43,6	–

Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuoto darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio susidarė todėl, kad Skyrius skaičiavimuose vadovavosi nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusiais Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimais ir apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas.

Skyrius, atsižvelgęs į tai, kad Metodikos 74.12 papunktyje numatyta galimybė įvertinti tik darbo užmokesčio sąnaudas, šioje dalyje su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių nevertina. Skyrius privalomojo socialinio draudimo įmokų sąnaudas įvertino skaičiuodamas nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksmų nulemtų, neišvengiamų sąnaudų įtaką šilumos kainai (žr. šios pažymos 1.1.6 poskyrį).

Skyriaus skaičiavimais, dėl darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{CP,3}$) šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,07 ct/kWh, lyginant su galiojančia dedamąją didėja tiek pat.

1.1.9. Rezervinės galios užtikrinimo paslaugos pastoviosios dedamosios skaičiavimas

Komisijos 2016 m. lapkričio 21 d. pažymos Nr. O5-311 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ priede (Metodikos 19 priedas) Bendrovei numatyta 25,0 tūkst. Eur rezervinės galios užtikrinimo paslaugos sąnaudų. Minėtos sąnaudos bazinėje kainoje sudaro 0,04 ct/kWh.

Bendrovės atžvilgiu rezervinės galios užtikrinimo paslaugos pastovioji dedamoji perskaičiuojama taikant Metodikos 74 punkte numatytus rodiklius. Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, šilumos kainos rezervinės galios užtikrinimo pastovioji dedamoji ($\Delta T_{CR,3}$) nekinta.

¹⁰ Komisijos 2016 m. lapkričio 21 d. pažyma Nr. O5-311 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

¹¹ Skelbiama interneto svetainėje, adresu: <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus/scenarijus-2018-rugsejis>.

Bendrovės galiojančios šilumos kainos pastovioji dedamoji sudaro 2,85 ct/kWh. Skyriaus skaičiavimais, po antrojo šilumos bazinės kainos perskaičiavimo pastovioji dedamoji sudaro **2,91 ct/kWh**, t. y. 0,06 ct/kWh didesnė nei galiojančioje kainoje.

1.2. Šilumos kainos kintamosios dedamosios perskaičiavimas

Vadovaujantis Metodikos 75 punktu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į faktinius pagamintos ir įsigytos šilumos kiekių (struktūros) pokyčius, į faktinius pokyčius naudojamo kuro srityje, atsižvelgus į faktinius elektros energijos bei geriamojo vandens technologinėms reikmėms kainų pokyčius. Vadovaujantis Metodikos 75.4 papunkčiu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į kitus, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksmų nulemtus, neišvengiamus kintamųjų sąnaudų pokyčius.

1.2.1. Elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčiai

Vadovaujantis Metodikos 75.3 papunkčiu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į faktinius elektros energijos bei geriamojo vandens technologinėms reikmėms kainų pokyčius.

Bendrovė perskaičiavo elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudas dėl faktinės elektros energijos kainos pasikeitimo: šilumos gamybos verslo vienetė elektros energijos kaina mažėja nuo 9,82 ct/kWh iki 9,52 ct/kWh, o šilumos perdavimo verslo vienetė – nuo 9,83 ct/kWh iki 9,52 ct/kWh. Perskaičiuotos elektros energijos sąnaudos sudaro 20,8 tūkst. Eur ir yra 0,7 tūkst. Eur mažesnės nei galiojančioje kainoje (21,5 tūkst. Eur).

Skyriaus skaičiavimuose taikytos Bendrovės 2017 m. Kintamųjų sąnaudų, faktiškai priskirtų reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), apimties suvestinėje (reg. Nr. R1-3720) nurodytos elektros energijos technologinėms reikmėms kainos: šilumos gamybos verslo vienetė elektros energijos kaina mažėja nuo 9,82 ct/kWh iki 9,66 ct/kWh, o šilumos perdavimo verslo vienetė – nuo 9,83 ct/kWh iki 9,46 ct/kWh. Perskaičiuotos elektros energijos sąnaudos sudaro 20,9 tūkst. Eur ir yra 0,6 tūkst. Eur mažesnės nei galiojančioje kainoje (21,5 tūkst. Eur).

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl perskaičiuotų elektros energijos sąnaudų galiojanti šilumos kainos kintamoji dedamoji nekinta. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų susidarė dėl Bendrovės skaičiavimuose taikytos vidutinės ataskaitinio laikotarpio elektros energijos technologinėms reikmėms kainos.

Bendrovės Projekte vandens technologinėms reikmėms sąnaudos neperskaičiuotos. Pažymėtina, kad Projekte vandens technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas galiojančioje šilumos kainoje, nurodytas netikslus.

Skyriaus skaičiavimuose taikytos Bendrovės 2017 m. Kintamųjų sąnaudų, faktiškai priskirtų reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), apimties suvestinėje (reg. Nr. R1-3720) nurodytos vandens technologinėms reikmėms kainos: šilumos gamybos verslo vienetė vandens technologinėms reikmėms kaina mažėja nuo 1,11 Eur/m³ iki 0,92 Eur/m³, o šilumos perdavimo verslo vienetė didėja nuo 0,90 Eur/m³ iki 0,92 Eur/m³. Perskaičiuotos vandens technologinėms reikmėms sąnaudos sudaro 11,2 tūkst. Eur ir yra 1,6 tūkst. Eur mažesnės nei galiojančioje kainoje (12,8 tūkst. Eur).

Elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokytis pateiktas 9 lentelėje.

9 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčio palyginimas

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas	Skyriaus projektas
1	2		3	4
1.	T_{KD}	Galiojanti kintamoji dedamoji	2,15*	
1.1.	ΔT_E	elektros energijos kainų pokyčio įtaka	–	–
<i>Įvesties rodikliai</i>				
1.1.1.	C_E	<i>perskaičiavimo metu apskaičiuotas elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų pokytis, tūkst. Eur</i>	-0,7	-0,6

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas	Skyriaus projektas
1	2		3	4
1.1.2.	q_E	elektros energijos technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas galiojančios kainos skaičiavimo metu, tūkst. kWh	218,4	218,4
1.1.3.	q_E	elektros energijos technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas perskaičiavimo metu, tūkst. kWh	218,4	218,4
1.1.4.	p_E	elektros energijos technologinėms reikmėms kaina, nustatyta perskaičiavimo metu (šilumos gamybos verslo vienetė), ct/kWh	9,52	9,66
1.1.5.	p_E	elektros energijos technologinėms reikmėms kaina, nustatyta perskaičiavimo metu (šilumos perdavimo verslo vienetė), ct/kWh	9,52	9,46
1.2.	ΔT_w	vandens kainų pokyčio įtaka	–	-0,01
1.2.1.	C_w	perskaičiavimo metu apskaičiuotas vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokytis, tūkst. Eur	–	-1,6
1.2.2.	q_w	vandens technologinėms reikmėms kiekis, nustatyta galiojančios kainos skaičiavimo metu, tūkst. m ³	6,1**	12,2
1.2.3.	q_w	vandens technologinėms reikmėms kiekis, nustatyta perskaičiavimo metu, tūkst. m ³	6,1**	12,2
1.2.4.	p_w	vandens technologinėms reikmėms kaina, perskaičiavimo metu (šilumos gamybos verslo vienetė), Eur/ m ³	1,11	0,92
1.2.5.	p_w	vandens technologinėms reikmėms kaina, perskaičiavimo metu (šilumos perdavimo verslo vienetė), Eur/ m ³	0,91	0,92

* 2019 m. liepos mėn. kaina.

** Klaidingai nurodytas šilumos bazinės kainos metu nustatytas vandens technologinėms reikmėms kiekis.

Iš viso Skyriaus apskaičiuotos elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudos sudaro 32,1 tūkst. Eur ir yra 2,2 tūkst. Eur mažesnės nei galiojančioje kainoje. Skyriaus skaičiavimais, dėl vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{E,3}$) galiojančios šilumos kainos kintamoji dedamoji mažėja 0,01 ct/kWh.

2019 m. liepos mėn. šilumos kainos kintamoji dedamoji sudaro 2,15 ct/kWh. Skyriaus skaičiavimais, projekcinės šilumos kainos kintamoji dedamoji sudaro 2,14 ct/kWh, t. y. mažėja 0,01 ct/kWh dėl vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčio.

1.2.2. Pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) ir kitų sąnaudų pokyčiai

Vadovaujantis Metodikos 75.4 papunkčiu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į kitus, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtus, neišvengiamus kintamųjų sąnaudų pokyčius.

Bendrovės šilumos bazinės kainos dedamųjų skaičiavimuose nustatyta pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) kaina nesikeitė, todėl Skyrius ir Bendrovė šių sąnaudų šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu nekoregavo.

1.3. Šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų kuro įsigijimo sąnaudų ir kitų sąnaudų apskaičiavimas

Vadovaujantis Metodikos 76 punktu, skaičiuojant būsimąjo laikotarpio šilumos kainos dedamąsias, įvertinamas ūkio subjekto šilumos vieneto kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų kurui ir šilumai iš nepriklausomų šilumos gamintojų įsigyti sąnaudų dydžių neatitikimas:

1. Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-410 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ tiekiamos šilumos kainos dedamųjų pirmiesiems bazinės kainos galiojimo metams nustatymo“ per 2013 m. balandžio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d. laikotarpį dėl šilumos kainoje įskaitytų ir faktinių kuro kainų skirtumo susidariusios 183,6 tūkst. Eur papildomos pajamos buvo paskirstytos 12 mėnesių laikotarpiui, mažinant šilumos kainą 0,39 ct/kWh.

Skyriaus skaičiavimais, Bendrovė dėl faktiškai didesnio laikotarpio 2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d. realizuoto šilumos kiekio nei bazinėje kainoje nustatytas, minėtu laikotarpiu

vartotojams grąžino 189,6 tūkst. Eur, t. y. 6,0 tūkst. Eur daugiau nei buvo numatyta. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Skyrius Bendrovės 6,0 tūkst. Eur nepadengtas sąnaudas vertina šio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu, nustatant bendrą šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti dydžių neatitiktį.

2. Vadovaujantis Metodikos 76 punktu, Bendrovė pateikė skaičiavimus dėl šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui įsigyti dydžio ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti dydžio neatitikimo per laikotarpį 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. birželio 30 d. Pagal Bendrovės skaičiavimus, šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui įsigyti dydis minėtu laikotarpiu sudarė 1 062,9 tūkst. Eur, o faktiškai patirtos sąnaudos kuro įsigijimui tuo pačiu laikotarpiu – 1 051,7 tūkst. Eur, t. y. dėl kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti neatitikties susidarė 11,2 tūkst. Eur papildomų kuro įsigijimo pajamų.

Bendrovė 2019 m. birželio 6 d. raštu Nr. S-223 patikslino šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti neatitikties skaičiavimus. Pagal Bendrovės patikslintus skaičiavimus, 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui įsigyti dydis sudarė 1 057,0 tūkst. Eur, o faktiškai patirtos sąnaudos kuro įsigijimui tuo pačiu laikotarpiu buvo 1 047,8 tūkst. Eur, t. y. dėl kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti neatitikties susidarė 9,2 tūkst. Eur papildomų kuro įsigijimo pajamų. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės 2019 m. birželio 6 d. raštu Nr. S-223 patikslintus skaičiavimus.

Papildomos dedamosios dėl kuro sąnaudų ir pajamų neatitikties 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu apskaičiavimas pateiktas 10 lentelėje.

10 lentelė. Papildomos kuro sąnaudų ir pajamų neatitikimo dedamosios apskaičiavimas 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas*	Skyriaus projektas	Skirtumas (4-3)
1	2		3	4	5
1.	Nepadengtos kuro įsigijimo sąnaudos (+) ar papildomai gautos pajamos (-) (1.3 eil. – 1.4 eil.)	tūkst. Eur	-9,2	-9,2	–
		ct/kWh	-0,02	-0,02	–
1.1.	<i>faktiškai suvartoto kuro sąnaudos</i>	<i>tūkst. Eur</i>	1 068,8	1 068,8	–
1.2.	<i>pagal bazinę kuro struktūrą perskaičiuotos kuro sąnaudos</i>	<i>tūkst. Eur</i>	1 051,1	1 051,1	–
1.3.	<i>faktiškai patirtos kuro įsigijimo sąnaudos atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuotos vadovaujantis Metodikos 76.9 papunkčiu</i>	<i>tūkst. Eur</i>	1 047,8	1 047,8	–
1.4.	<i>šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui įsigyti dydis atitinkamu laikotarpiu</i>	<i>tūkst. Eur</i>	1 057,0	1 057,0	–

*Bendrovės 2019 m. birželio 6 d. raštu Nr. S-223 patikslinti skaičiavimai.

Skyriaus skaičiavimais, Bendrovės papildomai gautas 9,2 tūkst. Eur pajamas paskirsčius 12 mėnesių baziniam realizuotinam šilumos kiekiui (46,9 tūkst. MWh), šilumos kaina mažėja 0,02 ct/kWh.

3. Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-410 per 2011 m. rugpjūčio 1 d. – 2016 m. liepos 31 d. laikotarpį papildomos pajamos, susidariusias dėl reguliuojamo turto vertės nesumažinimo už ATL pardavimą 141,2 tūkst. Eur, buvo paskirstytos 24 mėnesių laikotarpiui, mažinant šilumos kainą 0,15 ct/kWh. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto pateikimo metu papildomos dedamosios taikymas nebuvo pasibaigęs, papildomai gautų pajamų grąžinimas turi būti įvertintas kito šilumos kainos dedamųjų nustatymo metu.

Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų nesusigražintų sąnaudų ir (ar) papildomai gautų pajamų, įvertintų šios pažymos 1.3 poskyryje, palyginimas pateiktas 11 lentelėje.

11 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos nesusigražintos ir (ar) papildomai gautos pajamos

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Skirtumas (4-3)	
1	2		3	4	5	
1.	$\Delta T_{HG\&H}$	Nesusigražintos sąnaudos (+) ir (ar) papildomai gautos pajamos (-)	ct/kWh	-0,01	-0,01	-
			tūkst. Eur	-3,2	-3,2	-
1.1.	ΔT_{HG}	šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui įsigyti ir faktiškai patirtų sąnaudų skirtumas, susidaręs 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu	ct/kWh	-0,02	-0,02	-
			tūkst. Eur	-9,2	-9,2	-
1.2.	ΔT_{HG}	2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d. laikotarpiu susidariusios nepadengtos kuro įsigijimo sąnaudos	ct/kWh	0,01	0,01	-
			tūkst. Eur	6,0	6,0	-

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, šio šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo metu turi būti įvertinta 3,2 tūkst. Eur (6,0 tūkst. Eur – 9,2 tūkst. Eur) Bendrovės papildomai gautų pajamų, susidariusių dėl šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui įsigyti neatitikties. Šias Bendrovės gautas papildomas pajamas paskirsčius 12 mėnesių laikotarpiui realizuotinam metiniam šilumos kiekiui (46,9 tūkst. MWh), papildoma dedamoji šilumos kaina mažina 0,01 ct/kWh.

1.4. Biokuro kiekio įsigijimo energijos išteklių biržoje vertinimas

Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta, kad šilumos tiekėjai, reguliuojami nepriklausomi šilumos gamintojai bei šilumą ir elektros energiją bendrame technologiniame cikle gaminantys gamintojai, kurie elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai naudoja biokurą, privalo energijos išteklių biržoje (toliau – Birža) 2016 metais ir vėlesniais metais įsigyti ne mažiau kaip 100,0 proc. elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai reikalingo biokuro kiekio dalį. Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad 19¹ straipsnio 1 dalyje išdėstyti reikalavimai nurodytoms energetikos įmonėms netaikomi, jeigu Biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies arba kitais būdais įsigyti biokurą yra ekonomiškai naudingiau.

2017 m. spalio 26 d. Patikslintoje Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje vykdymo 2016 m. tyrimo ataskaitoje Nr. O13-28, kuriai Komisija pritarė 2017 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. O3E-517 „Dėl Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje vykdymo 2016 m.“, nurodyta, kad Bendrovė 2016 m. energijos išteklių biržoje įsigijo 99,4 proc. reikiamo biokuro poreikio (medienos skiedras). 2016 m. šilumos gamybai naudojo 0,6 proc. medienos granuliu. Bendrovė pateikė Biržos operatoriaus rašto kopiją, kurioje nurodyta, kad medienos granulėmis, supakuotomis po 15 kg prieš sudarant pirkimo – pardavimo sutartį, Biržoje neprekiuojama.

Komisijos Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus parengtoje 2018 m. liepos 31 d. Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje vykdymo 2017 m. ataskaitoje Nr. O13-12, patvirtintoje Komisijos 2018 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. O3E-257 „Dėl Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje vykdymo 2017 m.“, nurodyta, kad Bendrovės Biržoje (99,9 proc.) ir pagal Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas (0,1 proc.) pirko biokuro bendras kiekis 2017 m. sudarė 100 proc., todėl darytina išvada, kad Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 1 dalyje įtvirtintą reikalavimą ji įvykdė.

2. KARŠTO VANDENS KAINOS DEDAMŲJŲ SKAIČIAVIMAS

Bendrovė 2018 m. rugsėjo 24 d. per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (DSAIS) (reg. Nr. R1-8275) pateikė Komisijai karšto vandens kainos dedamųjų projektą (toliau – Karšto vandens projektas).

Skyrius Bendrovės pateiktą Karšto vandens projektą patikrino vadovaudamasis Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi ir Karšto vandens kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Karšto vandens metodika). Nustatant karšto vandens kainos dedamasias taip pat atsižvelgiama į karšto vandens kainos skaičiavimo metu galiojančius rodiklius, apskaičiuotus pagal Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašą, patvirtintą Komisijos 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-219 „Dėl Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo patvirtinimo“.

Šiuo metu galiojančios karšto vandens kainos dedamosios Bendrovei nustatytos Komisijos 2017 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3E-622 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“. Karšto vandens kainos dedamųjų perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis – 2017 m.

Vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi ir Karšto vandens metodikos 17 punkto nuostatomis, karšto vandens kainas nustato Komisija, o savivaldybė teikia Komisijai tik karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Pažymėtina, kad Savivaldybė 2018 m. rugsėjo 27 d. raštu Nr. S-2306-(8.19) „Dėl UAB „Radviliškio šiluma“ karšto vandens kainos dedamųjų projekto suderinimo“ pateikė Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 27 d. įsakymą Nr. A-1033-(8.2) „Dėl UAB „Radviliškio šiluma“ karšto vandens kainos dedamųjų projekto derinimo“, kuriuo suderino Bendrovės pateiktą karšto vandens kainos dedamųjų projektą.

Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji

Remiantis Karšto vandens metodikos 30 punktu, planuojamas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis nustatomas pagal per ataskaitinį laikotarpį karštam vandeniui ruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį. Bendrovė planuojamą geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekį – 78,71 tūkst. m³ – apskaičiavo pagal ataskaitinio laikotarpio duomenis (2017 m). Skyriaus įvertintas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis sudaro 78,71 tūkst. m³, t. y. atitinka Bendrovės planuojamą ir ataskaitinio laikotarpio kiekį. Realizuoto karšto ir geriamojo vandens kiekių palyginimas pateiktas 12 lentelėje.

Pagal Karšto vandens metodikos 32 punktą, planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis daugiabučiuose namuose esantiems vartotojams nustatomas iš būtino paruošti karšto vandens kiekio atėmus faktines, tačiau ne didesnes kaip 3 proc. leistinas karšto vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, susidaranti dėl karšto vandens apskaitos prietaisų paklaidų. Bendrovės Karšto vandens projekte planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis – 77,24 tūkst. m³ – apskaičiuotas taikant 1,87 proc. karšto vandens netektis daugiabučių namų tinkluose. Bendrovės numatytas realizuoti karšto vandens kiekis (77,24 tūkst. m³) atitinka ataskaitinio laikotarpio faktinius duomenis. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės atliktus skaičiavimus.

12 lentelė. Realizuoto karšto ir geriamojo vandens kiekių palyginimas, tūkst. m³

Eil. Nr.	Rodiklis	Galiojanti kaina*	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis	84,54	78,71	78,71	78,71	-5,83
2.	Realizuoto karšto vandens kiekis	82,00	77,24	77,24	77,24	-4,76

Eil. Nr.	Rodiklis	Galiojanti kaina*	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
2.1.	<i>iš t. sk. vartotojams daugiabučiuose namuose</i>	82,00	77,24	77,24	77,24	-4,76
2.2.	<i>kitiems vartotojams</i>	–	–	–	–	–
3.	Karšto vandens netektys daugiabučių namų tinkluose, proc.	3,00	1,87	1,87	1,87	-1,13

* Nustatyta Komisijos 2017 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3E-622 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Radviliškio šiluma“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

Skyriaus skaičiavimais, taikant nustatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų (2,15 Eur/m³) bei geriamojo vandens pardavimo (2,00 Eur/apsk. pr. per mėn.) kainas, projekcinė 2019 m. liepos mėn. karšto vandens kainos kintamoji dedamoji (2019 m. liepos mėn. šilumos kaina – 5,00 ct/kWh) daugiabučių namų vartotojams yra 4,83 Eur/m³, o kitiems vartotojams – 4,74 Eur/m³. Skyriaus apskaičiuota kintamoji kainos dedamoji daugiabučių namų vartotojams yra 0,05 Eur/m³ arba 1,0 proc. mažesnė, lyginant su galiojančia karšto vandens kainos kintamąja dedamąja, dėl įvertintų mažesnių leistinių karšto vandens netekčių daugiabučių namų tinkluose ir mažesnio geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekio (žr. 12 lentelę).

Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji

Būtiniosios karšto vandens tiekimo veiklos pastoviosios sąnaudos (nusidėvėjimo (amortizacijos), einamojo remonto ir aptarnavimo, personalo, mokesčių, finansinės, administracinės, rinkodaros ir pardavimų bei kitos paskirstomos sąnaudos) nustatomos vadovaujantis Karšto vandens metodikos 33.1.1–33.1.5 papunkčiais.

Bendrovės Karšto vandens projekte numatyta 46,12 tūkst. Eur pastoviųjų sąnaudų. Bendrovės planuojamos pastoviosios sąnaudos apskaičiuotos, remiantis ataskaitinio laikotarpio (2017 m.) duomenimis. Bendrovės planuojamos nusidėvėjimo (amortizacijos) (1,42 tūkst. Eur), mokesčių (0,42 tūkst. Eur), finansinės (0,09 tūkst. Eur), administracinės (1,22 tūkst. Eur), rinkodaros ir pardavimų (1,80 tūkst. Eur) ir kitos paskirstomos (1,79 tūkst. Eur) sąnaudos atitinka ataskaitiniu laikotarpiu patirtas sąnaudas. Pažymėtina, kad Bendrovės Karšto vandens projekte numatytos 1,80 tūkst. Eur rinkodaros ir pardavimo sąnaudos neviršija taikant IV grupės šilumos tiekėjų lyginamųjų rodiklių reikšmes apskaičiuotų sąnaudų. Skyriaus apskaičiuotos nusidėvėjimo (amortizacijos), mokesčių, finansinės, administracinės, rinkodaros ir pardavimų bei kitos paskirstomos sąnaudos atitinka Bendrovės planuojamas.

Galiojančioje kainoje įvertintų, ataskaitiniu laikotarpiu faktiškai patirtų bei Bendrovės planuojamų sąnaudų palyginimas pateiktas 13 lentelėje.

13 lentelė. Galiojančioje karšto vandens kainoje įvertintų, Bendrovės planuojamų ir Skyriaus apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Galiojanti kaina	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Pastoviosios sąnaudos	34,23	46,40	46,12	43,84	9,61
1.1.	nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	1,04	1,42	1,42	1,42	0,38
1.2.	einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos	1,48	0,75	0,76	0,75	-0,73
1.3.	personalo sąnaudos	23,31	38,91	38,64	36,35	13,04
1.3.1.	<i>iš to sk. darbo užmokesčio sąnaudos</i>	<i>17,38</i>	<i>28,69</i>	<i>28,80</i>	<i>34,82</i>	<i>17,44</i>
1.4.	mokesčių sąnaudos	0,70	0,42	0,42	0,42	-0,28
1.5.	finansinės sąnaudos	0,56	0,09	0,09	0,09	-0,47
1.6.	administracinės sąnaudos	1,62	1,22	1,22	1,22	-0,40
1.7.	rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	2,70	1,80	1,80	1,80	-0,90
1.8.	kitos paskirstomos sąnaudos	2,82	1,79	1,79	1,79	-1,03
2.	Investicijų grąža	1,61	2,18	1,94	1,85	0,24

Bendrovės Karšto vandens projekte planuojamos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos sudaro 0,76 tūkst. Eur. Skyrius, remdamasis faktiniais 2017 m. duomenimis, apskaičiavo 0,75 tūkst. Eur einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų, kurios neviršija sąnaudų, apskaičiuotų taikant IV grupės šilumos tiekėjų lyginamąjį rodiklį. Skyriaus apskaičiuotos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos yra 0,01 tūkst. Eur mažesnės nei Bendrovės Karšto vandens projekte.

Personalo sąnaudos apskaičiuojamos vadovaujantis Karšto vandens metodikos 33.1.3 papunkčiu. Karšto vandens metodikos 31.1.3.1 papunktyje nustatyta, kad metinis darbo užmokesčio fondas skaičiuojamas karšto vandens tiekimo veiklos, įskaitant karšto vandens tiekimo veiklai priskirtų bendrosios veiklos darbuotojų skaičių, padauginus iš darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio. Karšto vandens metodikos 33.1.3.1.5 papunktyje nustatyta, kad visais atvejais darbo užmokesčio fondas negali viršyti siektino darbo užmokesčio fondo sumos, apskaičiuojamos siektiną darbuotojų skaičių padauginus iš Lietuvos statistikos departamento skelbiamo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutinio mėnesio darbo užmokesčio.

Bendrovės Karšto vandens projekte planuojamos personalo sąnaudos sudaro 38,64 tūkst. Eur, iš jų darbo užmokesčio sąnaudos sudaro 28,80 tūkst. Eur (įskaitant bendrosios veiklos darbuotojus, priskirtus karšto vandens tiekimo veiklai).

Bendrovės planuojamas darbuotojų skaičius sudaro 2,40, iš jų 0,60 darbuotojo – bendrosios veiklos. Bendrovės planuojamas karšto vandens tiekimo veiklos darbuotojų skaičius sudaro 1,80, kuris atitinka ataskaitinio laikotarpio duomenis bei neviršija IV grupės šilumos tiekėjų lyginamojo rodiklio reikšmės. Skyrius, vadovaudamasis Karšto vandens metodikos 33.1.3.1.3 papunkčiu, bendrosios veiklos darbuotojų skaičių riboja IV grupės šilumos tiekėjų lyginamuoju rodikliu ir skaičiavimuose įvertino 0,45 bendrosios veiklos darbuotojo. Skyriaus apskaičiuotas darbuotojų skaičius sudaro 2,25 darbuotojo, iš jų 1,80 – tiesioginės veiklos ir 0,45 – bendrosios (administracinės) veiklos darbuotojai.

Bendrovės darbo užmokesčio fondo skaičiavimuose taikytas vidutinis mėnesio darbo užmokestis karšto vandens tiekimo veikloje sudaro 1 002,31 Eur, o bendrosios veiklos – 992,78 Eur. Bendrovės skaičiavimuose taikomas vidutinis mėnesio darbo užmokestis karšto vandens tiekimo veikloje ir bendrojoje veikloje neviršija Lietuvos statistikos departamento skelbiamo 2018 m. IV ketv. elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo veiklos darbuotojų darbo užmokesčio (1 129,80 Eur/mėn.).

Skyrius darbo užmokesčio fondo skaičiavimuose taikė 1 002,31 Eur vidutinį mėnesio darbo užmokestį karšto vandens tiekimo veikloje, kuris atitinka Bendrovės darbo užmokesčio fondo skaičiavimuose taikytą ir yra 41,69 Eur mažesnis, nei faktinis ataskaitinio laikotarpio vidutinis mėnesio darbo užmokestis, ir 992,78 Eur vidutinį mėnesio darbo užmokestį bendrojoje veikloje, kuris atitinka Bendrovės darbo užmokesčio fondo skaičiavimuose taikytą ir yra 34,22 Eur mažesnis, nei faktinis ataskaitinio laikotarpio vidutinis mėnesio darbo užmokestis.

Vadovaujantis Karšto vandens metodikos 33.1.3.1 papunkčiu, Skyriaus apskaičiuotas metinis darbo užmokesčio fondas sudaro 27,01 tūkst. Eur (įskaitant bendrosios veiklos darbuotojus, priskirtus karšto vandens tiekimo veiklai), t. y. 1,79 tūkst. Eur mažiau nei Bendrovės planuojamas dėl Skyriaus taikant lyginamuosius rodiklius apskaičiuoto mažesnio bendrosios veiklos darbuotojų skaičiaus. Skyriaus apskaičiuotas darbo užmokesčio fondas (27,01 tūkst. Eur) neviršija taikant lyginamosios analizės rodiklius apskaičiuoto siektino darbo užmokesčio fondo.

Skyrius atsižvelgdamas į nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusius Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimus, apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Dėl šios priežasties personalo sąnaudų skaičiavimuose Skyrius įvertino 34,82 tūkst. Eur darbo užmokesčio sąnaudų (žr. 13 lentelę).

Skyriaus apskaičiuotos privalomojo socialinio draudimo sąnaudos sudaro 0,62 tūkst. Eur.

Bendrovės Karšto vandens projekte numatytos kitos personalo sąnaudos (mokymų, kvalifikacijos kėlimo ir studijų, išėtinės pašalpos, apsauginiai ir darbo drabužiai, kelionės ir kt. sąnaudos) sudaro 0,91 tūkst. Eur ir atitinka ataskaitinio laikotarpio sąnaudas. Skyriaus apskaičiuotos

kitos personalo sąnaudos atitinka Bendrovės numatytas Karšto vandens projekte. Iš viso Skyriaus apskaičiuotos personalo sąnaudos sudaro 36,35 tūkst. Eur, t. y. 2,29 tūkst. Eur mažiau nei Bendrovės Karšto vandens projekte.

Skyriaus skaičiavimais, karšto vandens tiekimo veiklai priskiriamos pastoviosios sąnaudos sudaro 43,84 tūkst. Eur.

Pagal Karšto vandens metodikos 36 punktą, investicijų grąža skaičiuojama nuo pastoviųjų sąnaudų, priskirtų karšto vandens ruošimo ir vartotojų mažmeninio aptarnavimo paslaugai, taikant investicijų grąžos normą, apskaičiuotą pagal WACC metodiką. Bendrovė Karšto vandens projekte taikė 4,21 proc. investicijų grąžos normą ir apskaičiavo 1,94 tūkst. Eur investicijų grąžą.

WACC metodikos 11 punkte numatyta, kad ūkio subjektui investicijų grąžos norma nustatoma taikant optimalią kapitalo struktūrą, jei pagal paskutinių audituotų finansinių metų, prieš Komisijai apskaičiuojant investicijų grąžos normą, metinėse finansinėse ataskaitose pateikiamą faktinę ūkio subjekto kapitalo struktūrą investicijų grąžos norma yra didesnė, nei apskaičiuota pagal optimalią kapitalo struktūrą. Kapitalo struktūra laikoma optimalia, kai skolintas kapitalas sudaro 60 proc., nuosavas – 40 proc.

Skyriaus skaičiavimais, taikant 2,10 proc. skolinto kapitalo kainą (Bendrovės faktinė skolinto kapitalo kaina sudaro 3,36 proc.), 6,27 proc. nuosavo kapitalo grąžą¹² ir pagal 2017 m. balanso duomenis apskaičiuotą faktinę kapitalo struktūrą, investicijų grąžos norma sudaro 5,65 proc., o taikant optimalią kapitalo struktūrą – 4,21 proc. Remiantis WACC metodikos 11 punktu, investicijų grąžos skaičiavimuose Skyrius taikė 4,21 proc. investicijų grąžos normą. Skyriaus apskaičiuota investicijų grąža sudaro 1,85 tūkst. Eur (žr. 13 lentelė).

Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos investicijų grąžos susidarė dėl Bendrovės skaičiavimuose taikytos 2,28 tūkst. Eur didesnės pastoviųjų būtinųjų sąnaudų apimties.

Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų 2019 m. liepos mėn. projekcinių karšto vandens kainos pastoviųjų ir kintamųjų dedamųjų palyginimas su galiojančiomis kainomis pateiktas 14 lentelėje, taikant 2019 m. liepos mėn. šilumos kainą (5,00 ct/kWh).

14 lentelė. 2019 m. liepos mėn. galiojančių ir projekcinių karšto vandens kainų dedamųjų palyginimas, Eur/m³

Eil. Nr.	Karšto vandens kaina	Galiojanti kaina	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2	3	4	5	6
1.	Vartotojams daugiabučiuose namuose	5,32	5,45	5,42	0,10
1.1.	pastovioji dedamoji	0,44	0,62	0,59	0,15
1.2.	kintamoji dedamoji	4,88	4,83	4,83	-0,05
2.	Kitiems vartotojams	5,17	5,36	5,33	0,16
2.1.	pastovioji dedamoji	0,44	0,62	0,59	0,15
2.2.	kintamoji dedamoji	4,73	4,74	4,74	0,01

Skyriaus apskaičiuota projekcinė 2019 m. liepos mėn. karšto vandens kaina vartotojams daugiabučiuose namuose yra 5,42 Eur/m³, t. y. 0,10 Eur/m³ arba 1,9 proc. didesnė, lyginant su galiojančia karšto vandens kaina. Pastovioji kainos dedamoji, palyginti su galiojančios kainos pastoviaja dedamąja, didėja 0,15 Eur/m³ daugiausia dėl didesnių personalo sąnaudų.

3. IŠVADOS

Skyrius, išanalizavęs Bendrovės pateiktą Projektą ir Karšto vandens projektą, vadovaudamasis Įstatymo 32 straipsnio 9 ir 11 dalimis, Metodika ir Karšto vandens metodika, siūlo Tarybai:

1. Pritarti pateiktam nutarimo „Dėl UAB „Radviliškio šiluma“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ projektui ir:

¹² Duomenys investicijų grąžos normai skaičiuoti skelbiami viešai Tarybos interneto svetainėje adresu: [http://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](http://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

1.1. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos Sprendimu Bendrovei šilumos kainų dedamosios nustatytos nesilaikant:

1.1.1. Metodikos 74.8 papunkčio, numatančio šilumos bazinės kainos dedamųjų koregavimą dėl kitų nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtų, neišvengiamų sąnaudų.

1.1.2. Metodikos 75.3 papunkčio, numatančio, kaip kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į faktinius elektros energijos ir (ar) geriamojo vandens technologinėms reikmėms kainų pokyčius.

1.1.3. Metodikos 76 punkto, numatančio, kaip įvertinama šilumos vieneto kainoje įskaitytų kuro sąnaudų dydžio neatitiktis per atitinkamą laikotarpį ūkio subjekto apribotoms faktiškai patirtoms kuro sąnaudoms.

1.2. rekomenduoti, vadovaujantis Metodikos 74.3 ir 74.4 papunkčiais, įvertinti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytį ir investicijų grąžos pokytį dėl 2017 m. įvykdytų investicinių projektų ir dėl Savivaldybės į Bendrovės balansą perduoto turto.

2. Savivaldybei per 30 kalendorinių dienų nepašalinus nutarime nurodytų pažeidimų, Taryba, vadovaudamasi Įstatymo 32 straipsnio 9 dalimi, įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikinas šilumos kainos dedamasias.

3. Pritarti Skyriaus pateiktam nutarimo „Dėl UAB „Radviliškio šiluma“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ projektui.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl UAB „Radviliškio šiluma“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ projektas, 1 lapas.

2. Nutarimo „Dėl UAB „Radviliškio šiluma“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ projektas, 1 lapas.

3. Šilumos kainos dedamųjų skaičiavimo lentelės, 7 lapai.

4. Karšto vandens kainos dedamųjų skaičiavimo lentelės, 3 lapai.

Šilumos kainų ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė

Laura Sinkevičienė

Į posėdį kviečiami:

1. Radviliškio rajono savivaldybės atstovai, el. p. informacija@radviliskis.lt;

2. UAB „Radviliškio šiluma“ atstovai, el. p. info@radsiluma.lt.